

MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Maa- ja metsätalousministeriö

Turtola 18. maaliskuuta 2019

kirjaamo@mmm.fi

orian.bondestam@mmm.fi

Viite: Ministeriön lausuntopyyntö 12.3.2019

MMM on kuulemisten jälkeen tehnyt ehdotuksensa ja pyytää lausuntoja Ruotsille esitettävistä muutoksista vuoden 2019 kalastussäätöön. Alun perin MMM ehdotti, että muutoksia ei tehtäisi, vaan v. 2018 sääntelyllä jatkettaisiin 2019. Ensimmäisen kuulemisen jälkeen rajoituksia esitettiin perinnepyyntiin pyyntipäiviin. Toisen kuulemisen jälkeen MMM esittää nyt 5 lohien kausikiintiötä viehekalastukseen vuodelle 2019 ja vastaavaa kausikiintiötä kulkuverkkokalastukseen 2020 alkaen. Jokisuun merialueen kalastusta esitetään myöhennettäväksi kahdella päivällä.

Esityksessä ei rajata sitä, mihin aikaan kalastuskaudesta viehekalastuksen saaliin voisi kalastaa. Esityksessä ei tuoda esiin sitä, miten saaliskalat merkittäisiin, tilastoitaisiin ja millä tavalla saalismäärää valvottaisiin. Esitys asettaisi paikalliset kalastajat ja turistit samaan asemaan. Hyvässä hallinnossa säädökset tulee perustella ja arvioida sääntelyn vuoksi tehtävien toimenpiteiden vaikutukset. Näin ei ole tehty.

Tuoreessa LUKE:n ja SLU:n biologisessa selvityksessä ei esitetä akuuttia muutosta lohikantojen kalastuksen säätelyyn. Asiaa perustellaan vuosien 2012 - 2016 runsaalla lohien kutuvaelluksella ja sen seurauksena runsastuvilla lohikannoilla. Toisaalta selvityksessä on jopa hälyttäviä tietoja kahdelta viime vuodelta. Kutuvaellus on heikentynyt ja lohilla on selkeästi voimattomuutta nousta kotijokiinsa. Lohien voimattomuuden taustalla arvioidaan olevan sekä kalasairauksia että M74 oireyhtymä.

Vasta kuoriutuneiden poikasten määrät ovat romahtaneet. Vindel- ja Ljunganjoilla poikastuotanto on kokonaan pysähtynyt. Suomi ja Ruotsi ovat kansallisesti asettaneet lohikantojensa vahvuudelle tavoitteen päästä 4/5 osaan potentiaalisesta poikastuotantotasosta. Selvityksen mukaan kutukantatavoite on tällä hetkellä 73.000

lohta. Neljän vuoden liukuvalla keskiarvolla laskettaessa kutukanta on ollut vain 55.000 lohta.

Tieteellisesti on osoitettu, että Ahvenanmaan ja Suomen rannikon kalastus kohdistuu kaikkiin Pohjanlahden ja erityisesti Perämeren lohikantoihin, myös niihin kantoihin joiden poikastuotanto on käytännössä pysähtynyt. Jos lohikanta ei kestä kalastusta kotijoessaan, ei se kestä sitä merelläkään. Ensimmäinen tehtävä toimenpide on sisällyttää rannikolta jokikalastuksen lukuun tilastoitu lohi molemmissa valtioissa kansalliseen kiintiöön. Yleisen hyväksyttävyyden kannalta valtioiden olisi syytä sopia rajoitustoimista yhtäaikaisesti.

Lohistrategiassa yhteisesti sovittujen pelisääntöjen mukaan sekakantoihin kohdistuvaa kalastusta tulee rajoittaa, jotta jokiin pääsee nousemaan riittävästi lohta. Jokikalastukseen esitettyjä kiintiöitä perustellaan lohistrategian kirjauksilla. **Jokiseura katsoo, että kalastajakohtaisten kiintiöiden pohjaksi tulee ensin kehittää luotettava lohien tilastointi.** Määräykset kalastajakohtaisista kiintiöistä tulee sitoa kalakannan tilaan. Lohikiintiöt tulee asettaa sosiaalisesti oikeudenmukaisesti mm. siten, että paikallisia asukkaita ei aseteta samaan asemaan turistien kanssa.

Tornionjoen kalastussääntö antaa osapuolille mahdollisuuden sopia suualueiden kiinteiden pyydysten asettamisesta aikavälillä 17.-29.6. Tämä jokisuun **kiinteiden pyydysten asettamisen lykkääminen mahdollisimman pitkälle on nopein ja tehokain toimenpide juuri isojen kutukalojen suojelussa.**

Harjuksen suojeluun esitetään merkittävää heikennystä Tornionjoessa. Lappeen-Ääverkosken osakaskunnan vuonna 2013 ja Tornionjoen kalastusalueen 2018 tekemät koko talvikalastusta koskevat kalastuskiellot aiotaan vesittää mitään merkityksettömiksi huhti-toukokuun pilkkimiskielloiksi. Tässä kohtaa MMM:n tulee kunnioittaa jokivarren ihmisten tekemiä suojelutoimenpiteitä.

MMM:n mukaan Suomi ja Ruotsi puolustivat lokakuussa tieteellisen neuvonannon mukaista 63.000 lohen kiintiötä kalastusneuvoston kokouksessa, mutta joutuivat suostumaan 91.000 lohen kiintiöön. Nyt Suomen ja Ruotsin on kannettava kansainvälisen lain alkuperävaltiolle asetettu vastuunsa ja rajoitettava omaa kalastustansa ICES:n neuvonannon mukaisesti. Suomen 1994 ratifioima Rion sopimus edellyttää varovaisuusperiaatetta. Vaaran uhatessa tieteellisen tiedon puute uhkien syistä ei saa olla verukkeena estämään toimenpiteitä uhkien torjumiseen.

Kunnioittavasti

Tornio-Muoniojokiseura ry
Kalervo Aska, pj.

jokiseura@tornionjoki.fi
www.jokiseura.fi